

Fanteatre

NÚM42 • NOVEMBRE2009-ANYIV

Exemplar gratuït

fanteatre.es

fanteatre.es

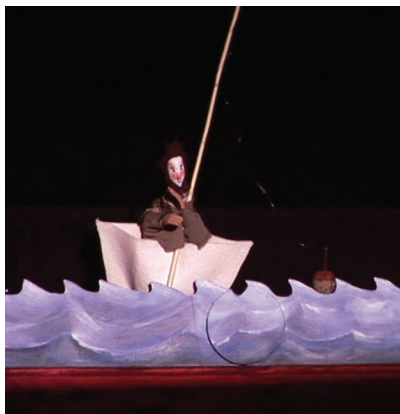
**Nova
Web!**

Cel·la 8

Lydia Sánchez es multiplica

Entrevista: Aina Tur • *La disputa de l'ase*

→ Programació teatral novembre de 2009

TEATRE MUNICIPAL. PASSEIG DE MALLORCA TOTIMOLT 2009 -2010 ESPECTACLES INFANTILS I JUVENILS

El peixos Nicolau
Teresetes de Mijorn

**De l'11 al 20 de novembre,
a les 19h**

Edat recomanada: a partir de 6 anys
Preu: fins a 12 anys, 4 €; adults, 6 €.
Descompte del 25% per a grups de 7
persones o més

Animalades (faules d'Isop)

Teatrix Teatre

**El 27 i el 28 de novembre, a
les 19 h i a les 12h**

Edat recomanada: de 3 a 12 anys
Preu: fins a 12 anys, 5 €; adults, 8 €.
Descompte del 25% per a grups de 7
persones o més

TEATRE MUNICIPAL XESC FORTEZA

Cel·la 8

Tic

**Del 12 al 22 de novembre,
dijous i divendres a les 21,30,
dissabte i dimenges a les 20h.**

Preu general : 15€

Venda electrònica d'entrades: www.generaltickets.com

INFORMACIÓ I RESERVES(de dilluns a divendres de 9 a 14h.)

971 710 986 www.tacostamlacultura.cat

Fanteatre

Novembre 2009

Edició i publicitat:

Edicions de Fusta S.L.
Rodríguez Arias, 22
Entlo A - 07011 Palma

Telèfon: 971 22 15 75
edicionsdefusta@fancine.es
www.fanteatre.es

Departament comercial:

Belén Alonso: 629 326 423
Juan Navarro: 699 163 023

Direcció:

Javier Matesanz
Telèfon: 630 956 630

Redacció:

Enrique Matesanz

Disseny:

David Fajardo

Foto portada:

Bito Cels

D.L.: PM-2173-2005

La direcció del Fanteatre no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors ni s'identifica necessàriament amb ella.

Ja en plena temporada de tardor, al Fanteatre us parlem com sempre d'algunes de les obres que s'han vist als escenaris balears (Pàg 6), juntament amb la nostra petita selecció de novetats per aquest mes (Pàg 10). Parlem també amb Lydia Sánchez (Pàg 18), en el seu retorn a l'escenari, qui ens explica la seva experiència "múltiple" a Cel·la 8. Hem anat fins a Barcelona per parlar amb la menorquina Aina Tur (Pàg 26), entre d'altres coses dramaturga, directora i actriu; i també hem aprofitat per assistir a un assaig de La disputa de l'ase (Pàg 24), adaptació del català Albert Mestres sobre l'obra prohibida del mallorquí Anselm Turmeda (1355-1423), amb Rodo Gener i Aina Calpe. Per altra banda, repassem el millor de la Fira de Teatre de Vilafranca (Pàg 14), i us fem cinc cèntims del que va ser el Cool Days Festival d'Artà (Pàg 23), i del què està passant al Dansamàniga 09 (Pàg 22).

www.fanteatre.es
Nova web!

● L'única revista de les arts escèniques balears, ara també a la xarxa.

● Us acostem la programació teatral de les nostres illes, així com l'actualitat de les companyies i els noms propis de l'escena balear.

● Accediu a les opinions dels nostres col·laboradors habituals, novetats, reportatges, entrevistes i imatges, tant d'actualitat com del nostre arxiu històric.

● A més a més ens podreu fer arribar les vostres opinions i suggeriments.

The screenshot shows the Fanteatre website interface. At the top, the logo 'Fanteatre' is prominent, with 'Visita Fancine' to its right. Below the logo is a navigation menu: 'Sumari', 'Estrenes', 'Crítiques', 'Reportatges', 'Arxiu', 'Contacte', and 'Anunciat'. The main content area features a large image of the magazine cover for September 2009, titled 'Petit Ball' with the subtitle 'Dansa i memòria històrica'. Below the cover, there are four article highlights under the heading 'Estrenes':

- Un dios salvaje**: Después de la seva representació a Can Ventosa, i de l'aturada estival, arriba a l'Auditori d...
- Futuros difuntos**: La zarzuela tomba a "zarzuelar" l'espectri humà. Qui ha vist qualche vegada aquest vell "Tea..."
- Al mal tiempo ... Donna Karan**: "Al mal tiempo... Donna Karan" es un musical dirigit per Kake Portas i interpretat per Cal...
- Boom!**: Com el seu nom sembla indicar, esperença una veritable explosió d'energia i d'humor occurrent. J...

On the right side of the screenshot, a 'Calendari Teatral' widget for September 2009 is visible, showing a calendar grid with dates and event listings.

K

15 anys

06 · 12 · 09

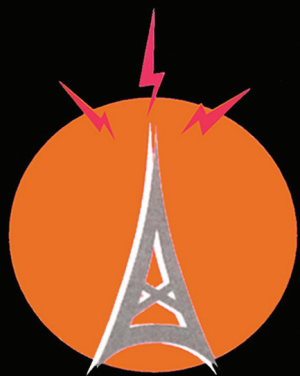
MC ROYAL

LA GUARDIA
LA FRONTERA
LA BANDA DEL KARAJO

SALA ASSAIG

FIESTA KARAJO aforo limitado

VENTA ENTRADAS RKO · KARAJO · ASSAIG
20€ (2 COPAS + CAMISETA) *CAMISETA 3€ CON LA ENTRADA

RKO

copas & tapas

fray junipero serra, 3 · palma
reservas 971 28 30 37
www.rkopalma.com

Programació Teatral

PALMA

Auditori de Palma (Sala Magna)

Passeig Marítim 18 - Tel. 971734735

Del 6 al 8

Pagagnini
(Yllana Teatre / Ara Malikian)

De l'11 al 15

Slava's Snow Show (Clown)
(Slava Polunin)

Temporada de Zarzuela

Dia 18

Luisa Fernanda

Dia 19

Katiuska
(Cia. Teatro Lírico
Barcelona)

Dia 20

Jazztic, el musical del Jazz
(Carlo Miró)

Dia 28

XIV Temporada de Ballet
de Mallorca
(Victor Ullate Ballet)

Dies 28 i 29

Disney Celebration
(Teatre en anglès)
(Centre Stage Productions)

Auditori de Palma (Sala Mozart)

Passeig Marítim, 18 - Tel. 971734735

Del 20 al 22

La vida es sueño (Morgana)

Teatre Municipal de Palma

Passeig de Mallorca, 9. Tel. 971739148

Espectacles Infantils i Juvenils TotiMolt 09-10

De l'11 al 20

El peixos Nicolau
(Terasetes de Mijgorn)

Dies 27 i 28

Animalades, faules d'Isop
(Teatrix Teatre)

Teatre Municipal Xesc Forteza

Plaça Prevere Miquel Maura, s/n -
Tel. 971710986 i 971720135

Del 12 al 22

Cel·la 8 (Tic Teatre)

Teatre Principal de Palma (Sala Gran)

C/ de la Riera, 2A-T. 971219700

Dies 20 i 22

La Bohème, de Giacomo Puccini
(XXIII Temporada d'Òpera)

Dies 27 i 28

Nixon-Frost, de Peter Morgan
(Teatre Lliure)

Teatre Sans

Ca'n Sans, 5 - Tel. 971727166

Del 13 de novembre al 13 de desembre

La Família Sans
(Estudi Zero Teatre)

Teatre del Mar

C/ de Lluçmajor, 90 (Es Molinar)
Tel. 971248400

Del 5 al 15

El Messies
(Cia. Toni Albà)

Del 26 al 29

Eileen Shakespeare
(Tantarantana)

MALLORCA

Teatre de Manacor

Avinguda del Parc, s/n. T. 971554549

Dies 7 i 8

Les desmesures de Lilith
(Dansa)
(Pau i Companyia)

Dia 15

No frissis que esteim en crisi
(Grup Calabruix)

Dia 22

Ventafochs (Ludus Teatre)

Sa Societat (Calvià)

Av. de Palma, 1 - Tel. 971 139181

Dia 7

El lazarillo de Tormes
(Teatro Visceral)

Dia 21

N'Alcover i les tres penyores
(Tomeu Vidal Pizà)

Auditori de Sa Mònica

Son Galta, 4 (Cala Millor) T. 971587371

Dansamànica 09

Dia 7

Belleza Dormiente
(Da.Te Danza)

Dia 21

Mediterrània
(Cia. de Dansa del Teatre
d'Alaró)

Novembre 2009

Dia 7

En Joan Petit mariner

Dia 14

L'Amo de Son Magraner
(Grup de Teatre Montlliri)

Auditori d'Alcúdia

Pl. De la Porta de Mallorca, 3
Tel. 971897185

Dia 7

La Ventafocs (Coc Teatre)

Dia 21

Pagagnini
(Yllana Teatre / Ara Malikian)

Teatre de Capdepera

C/ Col·legi, 18-Tel. 971819201

Dia 13

Ganes de Mus (Petita Pàtria)

Teatre d'Artà

C/ Ciutat, s/n-Tel. 971829700

Dia 6

Un sopar de compromís
(Teatre Micalet)

Dia 20

Pagagnini
(Yllana Teatre - Ara Malikian)

**Teatre de Petra
(Es Quarter)**

C/ Sol, 5 - Tel. 971561896

Dia 21

Lina (Elàstic Nou Produccions)

**Sa congregació
(Sa Pobla)**

C/ Rosari, 25-Tel. 971544111

Dia 7

Humor Varietés
(Brossa Produccions)

**Teatre Municipal
de Muro**

C/ Joan Carles I, 27. T. 971 860 036

Dia 8

Pallasses fines (Endorfines)

Dia 15

Massa dones per un sol
home
(Ricard Reguant)

Teatre d'Alaró

C/ San Vicens Ferrer, 50

I Mostra de Teatre Aficinat a Alaró

Dia 14

Políticament incorrecte
(Mai SomTots Teatre)

Dia 21

Ens ha tocat na primitiva
(Es Rebot)

Dia 28

Es sogre de madò rosa
(Coanegra)

Dia 29

Pelpuntxa (Teatre infantil)
(Rafel Brunet)

EIVISSA

Can Ventosa (Eivissa)

C/ Ignasi Wallis, 26
Tel. 971310111

Del 6 al 8

Souvenirs (L'Increat Teatre)

Dia 10

La vida por delante
(Josep Maria Pou)

Dies 13 i 14

Una mujer moderna
(Teatralia)

Dies 23 i 24

La vida es sueño (Teatre
escolar) (Morgana Teatre)

ALTRES

Sa botiga de Buffon's

C/ Valldargent, 29-Tel. 660419673

Dia 1

Las preciosas ridículas
(Cia. Imagonem)

Dies 4 i 18

Más que magia
(Miguel Gavilan)

Dies 5 i 10

Les senyorettes d'Avignon
(Vuala Teatre)

Dies 6, 11, 14 i 27

Sense cap ni peus
(Juan Carlos Montaner)

Dies 7, 12, 19 i 28

Impro
(Cia. ImproDuctivos)

Dies 7, 13 i 26

Baltabarin
(Juan Carlos Muñoz)

Dies 8, 15, 22 i 29

Heberto el inventor
(Gabriel Marcomini)

Dia 17

Cocktail para 7
(Cia. Lluna plena)

Dia 20

Angel (Lluís Colom)

Dia 21

Dimonis (Lluís Colom)

Dia 25

Mágicamente
(Enzo Lorenzo)

CAFE TEATRE
La
Família Sans

**DEL 13 DE NOVEMBRE
AL 13 DE DESEMBRE**

DE DIJOUS A DIUMENGE 20:30h

RESERVES: 971 72 71 66

C/ CAN SANÇ, 5 (Teatre Sans)

**ESTUDI
ZERO
TEATRE**

Teatre SANS
25 anys

Govern de les Illes Balears
Consell d'Educació i Cultura
Direcció General de Cultura

Consell de Mallorca
Departament de Cultura

Ajuntament de Palma

teatre principal

Obra Social
SA NOCTRA Caixa de Balears

La cena

Els Joglars (Auditoriàrium)

— Resulta notablement inferior a allò que podríem esperar de la companyia de Boadella, un dels noms mítics dels nostres escenaris, i a altres muntatges precedents del mateix grup. La seva paròdia d'un sopar de gala, que ha de culminar una cimera entorn al canvi climàtic, deixa la crítica política en uns apunts anecdòtics, i en canvi se centra en els deliris d'un suposat geni de la cuina que es fan reiteratius i escassos en força dramàtica. La seva potència humorística resulta, també, reduïda, tot i la qualitat del repartiment. *Francesc M. Rotger*

Pareja abierta

Producciones Imperdibles (Teatre del Mar)

— Enèsima versió d'aquesta que és, sense dubte, una de les peces més conegudes del Premi Nobel Dario Fo, coescrita amb la seva dona, Franca Rame. Variacions entorn

d'un tema inesgotable, la parella, amb un adúlter compulsiu i una suïcida impenitent que fan un pacte per "obrir" la seva parella en l'aspecte sexual. José Mª Roca no sembla aprofitar tota la capacitat corrosiva del text, que probablement demana un cert "aggiornamiento" i, tot i l'esforç dels dos únics intèrprets, la representació resulta una mica lineal i moderadament divertida. *F.M.R.*

La muerte y la doncella

Saga Producciones (Auditoriàrium)

— Nova posada en escena d'aquesta celebrada peça d'Ariel Dorfman, però que no aporta res des-

tacable a altres versions ja conegudes, com la protagonitzada als escenaris catalans per Sílvia Munt, o l'adaptació cinematogràfica de Polanski. Aquesta història d'una víctima de la tortura a una dictadura iberoamericana que anys més tard, ja en democràcia, es retroba amb el seu antic torturador, necessita molta de coherència i de convicció per mantenir la seva fluïdesa dramàtica, i en aquest sentit la posada en escena d'Eduard Costa no aconsegueix el ritme i la força desitjats, tot i la categoria actoral de Luisa Martín i el gran Emilio Gutiérrezz Caba. *F.M.R.*

Petit ball

Au Ments (Teatre Principal de Palma)

— Els resultats, emocionants, d'estètica brillant, amb composicions i moments pròxims a la genialitat, que es produeixen quan una de les nostres formacions més destacades (i probablement la de més ampli ressò a l'exterior de les Illes) s'apropa a una qüestió tantes vegades reflectida a les arts escèniques, però que encara dóna molt de joc: la Guerra Civil espanyola i la immediata postguerra. *Au Ments*, encapçalats per aquesta parella de manifesta creativitat que són Andrea Cruz i Bartomeu Gomila (amb el debut del seu jove fill Vicenç), conjuguen un fresc multidisciplinar (dansa, teatre, titelles, música, enregistraments) amb molt de talent, hores i hores de feina i la categoria interpretativa de Dolores Acosta, Carme Serna, Laura Burgaya, Cati Carrasco, Leticia Hoz i (particularment) Pedro Mas. Una aproximació a les vessants més humanes d'aquell enfrontament inhumà, sense fer servir maniqueïsmes fàcils i amb sensibilitat i fins i tot sentit de l'humor. *F.M.R.*

vibra amb l'art
escenic.es

Illes

(Pasodos)

— Illes és l'onzè treball de la companyia Pasodos. No està gens malament per a vuit anys d'existència. No obstant això, en aquest darrer treball, la quantitat no va acompanyada de la qualitat. No parlo del fet que uns principiants hagin pujat a l'escenari, els ballarins varen demostrar la seva capacitat, sinó que la composició coreogràfica -encara que amb fragments destacats- i musical juga males passades a l'estètica.

La direcció artística optà per una desencertada fusió que va donar com a resultat un espectacle que recorda-

va un final de curs d'una acadèmia de ballet. Encara que això sí, de nivell avançat.

Tal vegada, Pasodos recolliria millors collites si es decidís, per exemple, per la tradició del neoclàssic. Si tenen vocació d'un clàssic més pur, per què no dividir la funció en diferents peces i cadascuna d'elles amb tècnica i estil propis? És el que fan la immensa majoria de les companyies del món. Però un Mix? Doncs no.

Marisa Morant

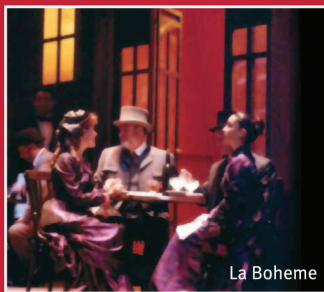

teatre principal

PROGRAMACIÓ NOVEMBRE 2009

La Bohème

XXIII Temporada d'Òpera del Teatre Principal
20 i 22 de novembre,
Sala Gran

La Bohème

Trobada de Cors Juvenils

29 de novembre a les 12h
Sala Gran

Nixon - Frost

Barbara Hendricks

Concert benèfic de la solista nord-americana
Dia 2 de desembre
Sala Gran
Organitza Obra Social Sa Nostra

Gerard Quintana

Nixon-Frost

Serà Frost l'home que arrancarà de Nixon la disculpa davant del poble americà?
27 i 28 de novembre,
Sala Gran

Gerard Quintana

Presenta Cançons urgents per a una crisi
5 de desembre, Sala Gran

El documental del mes

Novembre 2009

araeslateva.cat

ILLES BALEARS

MALLORCA

ALCÚDIA

Auditori d'Alcúdia
Diumenge, 29 de novembre, a les 18.00 h

CAMPOS

Casal de Can Pere Ignasi
Divendres, 13 de novembre, a les 20.30 h

LLOSETA

Biblioteca Reynés Ramon
Dimecres, 11 de novembre, a les 20.30 h

MANACOR

Teatre de Manacor
Diumenge, 29 de novembre, a les 19.30 h

PALMA

Teatre Municipal
Dimarts, 10 i 24 de novembre, a les 20.30 h

PORTO CRISTO

Centre de Cultura
Divendres, 6 de novembre, a les 20.00 h

SON SERVERA

Teatre La Unió
Diumenge, 22 de novembre, a les 19.00 h

VILAFRANCA DE BONANY

Teatre Municipal
Divendres, 6 de novembre, a les 20.30 h

MENORCA

ALAIOR

Biblioteca Pública
Divendres, 27 de novembre, a les 21.00 h

CIUTADELLA

Centre Social de Sa Nostra
Dilluns, 9 de novembre, a les 20.30 h

ES MERCADAL

Centre Artesanal de Menorca
Dijous, 5 de novembre, a les 20.00 h

MAÓ

Ateneu de Maó
Dilluns, 23 de novembre, a les 20.00 h

EIVISSA

EIVISSA
Espai Cultural Can Ventosa
Dijous, 5 de novembre, a les 20.00 h

SANTA EULÀRIA

Sala d'Exposicions
Dimecres, 11 de novembre, a les 20.30 h

SANT ANTONI DE PORTMANY

Centre Cultural Can Portmany,
Sant Rafel
Dijous, 5 de novembre, a les 20.00 h

FORMENTERA

SANT FRANCESC

Sala Municipal de Cultura
Dijous, 1 d'octubre, a les 20.30 h

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Eileen Shakespeare

◆ La companyia Tantarantana ens porta aquesta obra del francès Fabrice Melquiot, interpretada per Elena Fortuny sota la direcció de Marta Gil Polo. Un muntatge que ens proposa diferents hipòtesis, arran de la figura del gran William Shakespeare. Què hauria passat si Shakespeare hagués nascut dona i s'hagués dit Eileen? Com hauria estat la nostra literatura? I el teatre? I la història de l'art? Quantes grans veus de dones s'han quedat i perdut a mig camí? I, sobretot, quantes dones són les Eileen Shakespeare d'avui?

Així, Eileen abandona Stradfort, el seu fill i el seu marit per viatjar a Londres i dedicar-se exclusivament a l'escriptura i la interpretació teatral, tal com va fer el seu germà William.

Però l'escena de la gran capital europea només admet homes i putes. En aquest Londres corromput intel·lectualment i moralment, Eileen té visions de futur, somia en el segle XXI, i està disposada a escriure el seu propi destí, a desviar el curs de la història.

Eileen Shakespeare no és un personatge, és una veu col·lectiva que ha quedat enclaustrada pels segles dels segles, és una ànima atrapada en una dolorosa i brutal no existència, és sobretot l'escriptura que no ha arribat a ser.

Teatre del Mar,
del 26 al 29 de novembre

El Messies

◆ La companyia Toni Albà ens ofereix *El Messies*, una comèdia de Patrick Barlow -un dels mestres de l'humor britànic tant pel que fa al teatre com al cinema i la televisió-, una dissertació en profunditat sobre l'adveniment del Messies, tema recurrent i universal, fent servir les més hilarants i imaginatives fórmules teatrals amb un únic objectiu, que no és altre que fer-nos rebotar de riure.

Roger Penya adapta i dirigeix aquesta broma, protagonitzada pel propi Toni Albà juntament amb el conegut humorista Fermí Fernández, i sorprenentment acompanyats per la

soprano Elena Roche. Dos personatges-narradors que s'erigeixen en parella còmica en la tradició dels clowns clàssics per oferir-nos aquesta hilarant paròdia a la manera del teatre de l'absurd, que beu de les millors fonts del més pur humor britànic, encapçalat pels Monty Python. Així, el distingit historiador August Fruitats i el seu incompetent però valent ajudant Bertran Via, ens porten la seva pròpia versió de la història més gran de tots els temps. Damunt l'escenari, hi veurem desfilar la Verge Maria i Sant Josep, l'Arcàngel Sant Gabriel, mercaders, pastors, centurions romans, Herodes, els Reis Mags, la mula i el bou, ases i camells... i incloent-hi Déu, és clar.

Teatre del Mar,
del 5 al 15 de novembre

El lazarrillo de Tormes

◆ La companyia Teatro Visceral se submergeix en aquesta original adaptació d'aquest clàssic de la literatura universal, convertint el teatre en una eina pedagògica, alhora que entretinguda, especialment adreçada als alumnes de batxillerat, ja que es tracta d'un text educatiu obligatori. Un espectacle concebut i dirigit per Pedro Victory, amb una adaptació assequible i contemporània de Marc Egea, i interpretat per Nabil Canyelles en el paper protagonista de Lázaro, i Àlex Muñoz i Irene Salord alternant-se en el paper de Clara, una nina de vacances a casa de la seva àvia que, en pujar tota sola a les golfes cercant qualsevol entreteniment, es trobarà un antic bagul. A l'interior d'aquest hi ha un vell llibre: l'edició original d'"El lazarrillo de Tormes".

A més a més, Clara descobrirà que a l'interior del bagul també descansa l'ànima d'en Lázaro. El seu esperit sorgirà d'entre les ombres per relatar a Clara la seva vertadera història.

Un espectacle amb música, titelles i fins i tot la participació activa del públic. Una obra que aprofundeix en la visió més humana del famós personatge i en la crítica social que amaga la novel·la, tot barrejat amb una visió més propera i divertida d'aquest clàssic imprescindible de la literatura.

Sa Societat (Calvià),
dia 7 de novembre

Nixon-Frost

◆ La companyia barcelonina Teatre Lliure, encaçalada pel director Àlex Rigola des de l'any 2003, ens presenta l'obra del guardonat guionista de cinema i televisió, el britànic Peter Morgan, basada en una sèrie d'entrevistes televisives que l'expresident Richard Nixon va concedir el 1977 a David Frost, un famós presentador britànic, i de la qual ens va arribar l'any passat l'adaptació cinematogràfica del director Ron Howard. La tàcita admissió de culpabilitat per part del mateix Nixon en el famós escàndol del Water-gate va ser el punt central d'aquestes entrevistes.

Interpretada per Chantal Aimée, Andreu Benito, Joan Carreras, Oriol Guinart, Lluís Marco, Kai Puig, Òscar Rabadan i Santi Ricart, l'obra tracta la qüestió de com Frost intentà treure una disculpa del primer president americà deshonrat de la seva història, quan ja feia temps que els nord-americans esperaven sentir-la, i la disculpa va aparèixer a la fi tres anys després de la seva dimissió. Però *Nixon-Frost* posa el punt de mira especialment en un tema: ¿com un famós presentador, amb fama de playboy, provoca la disculpa que la resta del món esperava sentir de Nixon des de feia tant de temps? Una gran oportunitat per gaudir de les virtuts d'una doble mirada teatral, dos espectacles complementaris, dos espais escènics, una narració cinematogràfica amb recursos teatrals i una narració teatral amb recursos audiovisuals.

Teatre Principal de Palma (Sala Gran),
dies 27 i 28 de novembre

Lina

◆ *Lina* és una tragicomèdia generacional que reflexiona sobre temes socials i familiars d'absoluta actualitat, i que d'una manera i d'una altra preocupaven als responsables d'aquest espectacle produït per Elàstic nou. De manera que decidiren posar les bases del muntatge mitjançant el sistema de creació col·lectiva o tempestiva d'idees. Enric de las Heras i Mary Ramírez són els intèrprets, Aina Gimeno la directora i Enric Ases, fou qui l'ajudà a donar la forma definitiva a un text nascut de les preocupacions reals de l'equip. Un argument que, emmarcat al mateix món de l'espectacle, parla dels conflictes

generacionals entre pares i fills, la cultura del benestar de la joventut acomodada, que deriva cap a l'aïllament social, la incomunicació i la indiferència emocional, i moltes altres qüestions de tan íntimes, universals. I és que *Lina* és en realitat una mena de crònica social crítica, però de caire costumista.

L'òptica triada, que d'alguna manera converteix l'obra en un exercici de metateatre, ja que esdevé entre bambalines, permet un tractament còmic del tema tot i la seriositat dels plantejaments. És així que la funció pretén tant entretenir com sacsejar les consciències dels espectadors, que es veuran reflectits en molts dels esdeveniments narrats.

Teatre de Petra
21 de novembre

Pagagnini

◆ Arriba a Mallorca la companyia teatral Yllana amb el seu nou muntatge, un espectacle musical que reuneix en el mateix pla l'humor gestual i hilarant que els caracteritza, amb la mestria del violinista libanès Ara Malikian, un dels músics més brillants i innovadors de la seva generació en el panorama internacional. Sota la seva direcció musical, i David Ottone en la direcció escènica, Thomas Potiron, Gartxot Ortiz i Eduardo Ortega, capitanejats pel propi Malikian, conformen un virtuós i

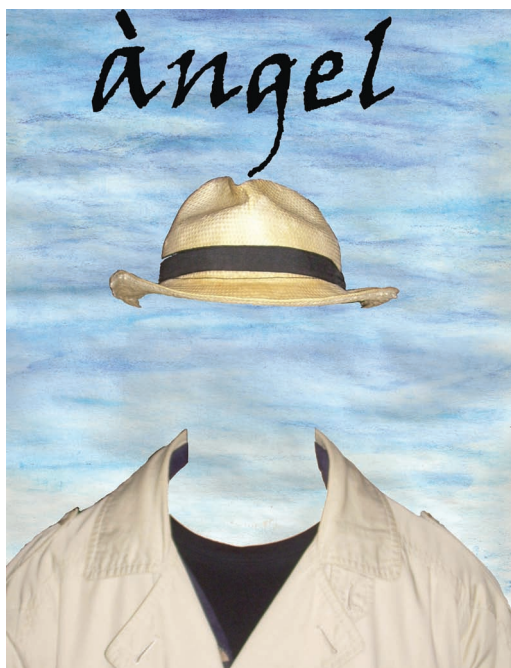
genial quartet musical amb l'objectiu de reinventar el nostre concepte del recital.

Així, tot partint de famoses peces clàssiques d'autors com Pachelbel, Mozart, Falla o fins i tot del mateix Niccolò Paganini, aquest extraordinari quartet infringeix totes les normes i barreres per botar impudicament, i en el moment menys previsible, cap a d'altres estils musicals com el blues, el rock, el flamenc o el tango argentí, fusionant, creant i evolucionant cap a les més diverses i desbaratades situacions musicals i escèniques, plenes d'enginy i d'humor, i barrejades fins i tot amb moments plens de romanticisme i de màgia. Sense dubte un espectacle força atractiu i divertit, i una oportunitat única per descobrir una altra cara de la música.

Auditori de Palma
(Sala Magna),
del 6 al 8 de novembre

Teatre d'Artà,
dia 20 de novembre
Auditori d'Alcúdia,
dia 21 de novembre

Àngel / Dimonis

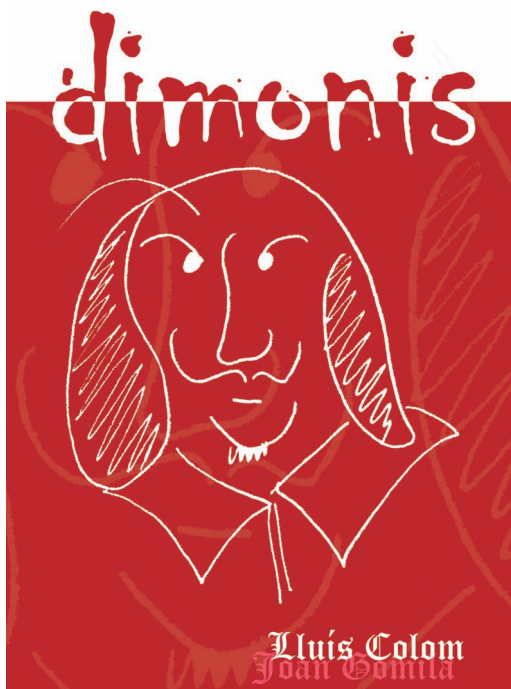

◆ Lluís Colom no és Dan Brown. Convé dir-ho de tot d'una per no crear confusions. Tot i que el títol pot induir a errada, no es tracta d'una obra sinó de dues, l'únic vincle entre les quals és la presència interpretativa en solitari de l'actor mallorquí. I dit això, explicarem quines són les propostes que en dos dies correlatius podran veure's aquest mes a Sa Botiga de Buffons.

Àngel és un monòleg escrit, dirigit i interpretat per Lluís Colom (*Nigul, La vida lluny dels poetes*), que dur més de tres-centes funcions d'ençà que es va estrenar el mes de gener de 2002. Fou la forma que l'artista trobà per trepitjar el cel, i ho va fer de manera intimista, a poqueta veu, barrejant l'entreteniment màgic de la falla i l'humor subtil de la complicitat. Sempre més simpàtic que no divertit. Una sessió de literatura teatral que funciona de meravella en les distàncies curtes. I anys després comparegué *Dimonis*. Aquesta vegada amb direcció externa. Joan Gomila. S'estrenà a la Fira de Manacor de 2007 i després a Vilafranca. Potser la segona passa d'una trilogia. No se sap. L'autor no ho confirma. Només ho pensa.

El format és molt semblant. Un sol actor. Lluís Colom. Un professor que arriba amb l'encàrrec de fer una conferència sobre els pecats capitals i decideix fer-la mitjançant retalls de premsa contemporània exemplificats amb monòlegs dels personatges més diabòlics de Shakespeare. Sorprenent i imprevisible combinació que no deixarà ningú indiferent.

Àngel i *Dimonis* són dues obres independents, sense cap connexió entre elles ni referències comunes, que es poden gaudir per separat, però que des d'aquí recomanem que es vegin una rere l'altra aprofitant l'oportunitat que ens brinda la cartellera de Buffons. No és necessari, d'acord, però quants de plaers són innecessaris i no per això ens els volem perdre.

Sa Botiga de Buffons

Divendres 20 de novembre: Àngel

Dissabte 21 de novembre: Dimonis

Dies 13 i 27 de desembre: Dimonis

GRAN TEATRE PER A PÚBLIC PETIT

La fira de Vilafranca reuní més de 8.000 espectadors que gaudiren dels més de quaranta espectacles programats

Javier Matesanz, Rafel Gallego i Carlota Oliva

Ens agradava aquest titular, així que ho hem fet venir bé, però no és exacte. Ni tan sols reflecteix fidelment la realitat del que és la Fira de Teatre Infantil i Juvenil de Vilafranca, perquè a més dels milers de nins que gaudiren de l'extensa programació, hi havia també milers de pares que no gaudiren menys. De fet, diria jo que fins i tot més per la suma del seu gaudi personal i el plaer de veure els infants encisats per la més variada oferta de clown, titelles, comèdies desbaratades, espectacles de màgia i molta cosa més.

Un èxit enorme que creix sense aturall de cada any, i que amb tan sols vuit edicions s'ha consolidat com a referent del teatre a les Illes i als territoris de parla catalana en matèria d'arts escèniques per a tots els públics. I per deixar-ne constància des de diferents perspectives, els col·laboradors crítics del FanTeatre ens hem repartit les feines, i a continuació compartim amb els nostres lectors les impressions que ens transmeteren alguns dels espectacles més destacats del programa.

Javier Matesanz:

Dragonci

(Titiriteros de Binefar)

Curiosa mescla del mite de Sant Jordi i el Drac amb el flautista de Hamelin, enriquida amb ingredients propis d'ingenu conte de fades i d'aventures de rondalla, que interpretada amb un singular català de la franja d'Aragó oferí un simpàtic espectacle de gran senzillesa narrativa i expositiva, però

força complet i variat (música, titelles, participació del públic, etc), que no tingué cap problema per connectar amb la canalla mitjançant un estil i un llenguatge directe i polissó que els hipnotitzà de

tot d'una. Un final una mica destarotat, que gairebé va semblar improvisat o poc preparat, i que ens portà a tots a l'exterior del teatre, resultà un punt confús, però no entelà els resultats com a entreteniment per a tots els públics.

3001, una odissea molt especial

(Fundació Xarxa)

El material de partida era un text massa magre per sostenir un espectacle sòlid, però els esforços d'un repartiment impecable i convincent, i l'opció clown triada pel director Luca Bonadei, aconseguen dignificar l'obra com a discret i eficaç passatemps, la principal virtut del qual és que manté en tot moment l'atenció dels nins, que s'impliquen amb la seva rialla fent així que la feina no hagi estat erma. Els esforços per engrescar els adults amb continuades referències fílmiques de clàssics de la ciència ficció no acaba de funcionar, però què hem de fer, el guió era el que era. L'escenografia, el millor de la funció.

Assajant Albertí

(La Clota Teatre)

La guanyadora dels premis Bòtil d'enguany fou, potser, un dels millors muntatges de la fira. Dels més originals i espontanis. Diferent mitjançant l'excés de recursos habituals com l'histrionisme o la pallassada, però mai no de manera gratuïta ni

forçada, sinó com a part còmica d'un interessant exercici de metateatre que, a més a més, recupera la figura intel·lectual d'Albertí, un traductor menorquí dels segles XVIII i XIX, i ens documenta la parla catalana utilitzada llavors a Menorca, de manera que també assoleix un cert valor cultural. I a més a més, orquestrats per Pitus Fernández, els actors fan una autèntica exhibició de versatilitat còmica. Tot un descobriment, Lluís Vinent.

Mono Sapiens

(Teatre de l'home dibuixat)

Sota

l'aparença d'una falla amb forma expositiva de conferència científica, "Mono sapiens" és una gens subtil i trista, però divertida metàfora sobre l'estúpida humana, sobre la

seva presumpta condició d'animal racional i el mal ús que ha fet l'home del do de la paraula i de la intel·ligència al llarg dels segles. Crònica d'una decebedora evolució que, vista des de la perspectiva d'un simi humanitzat i amb l'aspecte del formidable Tian Gombau, demostra que no ha servit per millorar gaire des del nostre ja llunyà passat simiesc. Divertida, tendre i crítica alhora, la funció entreté a grans i petits. Pensatius (potser avergonyits) els primers i sorpresos, fins i tot inquietos, els segons.

Palabras de caramelo

(Titeres de María Parrato)

Arribava amb bona premsa i premiada a Feten aquesta història de titelles procedent de Castella i Lleó. Una bona targeta de presentació que ens feia esperar molt més d'ella. La proposta és confosa i reiterativa. Atractiva a la vista, però freda. Allunyada de la sensibilitat del públic, que roman enfora de les emocions narratives, i no arriba mai a fer-se-les seves. I tot plegat, malgrat el rerefons tendre, bonic i crític del relat, esdevé avorrit i rutinari així com passen

Teatre del Mar Tardor 2009

EL MESSIES

Cia. Toni Albà
Del 5 al 22
de novembre

EILEEN SHAKESPEARE

Cia. Tantarantana
Del 26 al 29
de novembre

ACTUACIÓ
ESPECIAL
**MEL D'ABELLA
PER A L'ORELLA**
Le Carromato
Del 5 de desembre

MARIA?
Cia. Res de Res
/ En Blanc
Del 10 al 20
de desembre

Venda d'entrades anticipades a Sa Nostra tiquets 902 160 061

C./ de Llucmajor, 90, Palma • Informació: **971 24 84 00** • www.teatredelmar.com

els minuts. No enganxa ni a grans ni a petits, i la monòtona narració ens deixa indiferents. Potser un mal dia. No ho sé.

Rafel Gallego:

Petites joies i obres molt petites

Muntatges amb pretensions i precioses històries de teresetes. Tot hi cap.

Malabars, bastonades, duels i jocs més o manco medievals al servei d'una història bàsica de cavallers i princeses; tot al carrer i amb un humor oscil·lant que tampoc no acaba de ser del tot eficaç. Arquetips un pèl exagerats i sembla que no gaire treballats. Això és el que ens ofereix **El torneig**, la proposta de Gent d'armes per a un públic poc exigent. I és que en el teatre d'animació no hi val tot. En aquest sentit, es pot mirar de complir l'expedient o muntar-la grossa i bé, com varen fer els mariners de Vatulolla al fi de festa de la Fira. **Pugeu al veler** combina gràcia, i ball i música en viu i un drac i fins i tot un canó d'escuma ... i tot plegat resulta engrescador i els nins s'ho passen pipa i els pares no miren el rellotge. Quina festota!

Dues propostes catalanes subratllaren el bon nivell de l'edició d'enguany. Dues obres amb titelles i prou fantasia per seduir abastament nins i adults, i no necessàriament per aquest ordre.

Cuac! desenvolupa un text senzill, radicalment accessible, però entranyable. Dues ànimes, dos personatges que es troben i s'observen, curioses, enmig d'un món a la seva mida. Quatre caps de fusta i molta imaginació, i de vegades no fa falta res més.

I precisament, d'imaginació van sobrats els de la companyia Egos Petit. **En Joan sense por** és màgica. Una ambientació perfecta, pel que fa a la il·luminació i també a la música, uns nins perfectament aconseguits i el relat d'un al·lot que no s'espanta dels monstres, ni de les bruixes, però que té un punt dèbil... Entreteniment, missatge i actors i actrius que s'ho han treballat fora d'escena i que s'ho continuen curant davant el públic. Una peça rodona.

El que regala Zum Zum és el contacontes clàssic, amb gust i fora arguments gratuïts. **Titiritriki** són Rondalles, coverbos, llegendes i faules d'altres èpoques. Ben contades, ben mostrades. Són joglars i comedians dels que et fan

riure i somriure, a base d'ofici, de trepitjar plaques i carrers enfrontant-se al que tal vegada és el públic més difícil.

Carlota Oliva:

La flauta màgica

(Xarxat)

Mozart era un demòcrata i no existeix cant més bell a la llibertat que el seu Don Giovanni. Tot i que les seves composicions musicals estaven adreçades a l'aristocràcia, Mozart, emperò, també volia que el poble pogués gaudir de les seves obres. Davant de l'èxit de públic que l'òpera La flauta màgica assolí, el compositor optà per transcriure-la a dos violins. L'excel·lent proposta d'AMBÀNIMA ha estat recuperar aquesta partitura i oferir-la en forma d'audiició per a dos violins, complementada amb la narració reduïda de la seva trama, en suport d'imatges per als més joves. Petita estirada d'orelles doncs a l'organització, que no respecta les edats aconsellades i no permet als músics i al públic gaudir de Mozart.

Roda, roda Rodoreda

(Engruna Teatre)

Aquest espectacle es va estrenar l'any passat dins les commemoracions del centenari de Mercè Rodoreda. Si volem introduir els joves dins el món Rodoreda directament amb

les seves novel·les és una mala estratègia. I per això, aquesta proposta d'Engruna Teatre és òptima per apropar als més joves a l'univers de l'escriptora amb unes pinzellades de la seva biografia. Dóna un tast dels seus contes i poemes (molt més accessibles), i una versió molt simplificada de *La plaça del Diamant*. Les actrius són genials i versàtils, com també el ritme trepidant i la imaginació d'una escenografia plena de recursos: d'un sofà fan un teatre de titelles, una casa, etc. Molt recomanable i divertit.

SI ETS JOVE...

"SA NOSTRA"
conek-t

conek-t.es

DESCOMPTES
AGENDA D'OCI
AVANTATGES
CONCERTS
PRODUCTES I SERVEIS FINANCERS

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

LYDIA SÁNCHEZ ES MULTIPLICA

Després d'uns anys de diversitat professional marcats per la seva escassa presència als escenaris, l'actriu es reivindica amb sis intensos personatges d'allò més diversos a *Cel·la 8*.

Javier Matesanz

L ydia Sánchez és una actriu polivalent. D'aquelles totterreny. Les darreres temporades ha estat una mica absent dels escenaris, ja que va decidir alternar la interpretació amb altres tasques professionals més relacionades amb la televisió i la producció. Però ha decidit tornar. I ho ha fet en plena forma i a les totes per tal de reivindicar-se com a actriu, que és allò que és primordialment, assumint el repte de multiplicar-se en fins a sis personatges al muntatge *Cel·la 8* de TIC Teatre, dirigit per Biel Jordà.

I dit això, no cal afegir que el repte és d'allò més complex. Una d'aquelles feines que motiven els actors, però que els fan demanar-se de seguit: "en què devia pensar jo en acceptar aquest treball". La resposta, emperò, arriba de tot d'una en forma de satisfacció, just quan sonen els primers aplaudiments que reconeixen l'esforç d'un treball ben fet. Ella mateixa ens conta algunes de les seves experiències com a protagonista múltiple de *Cel·la 8* en la pell d'una policia, una mare desesperada, una dona maltractada, una alcohòlica,

una dona de feines dels calabossos i una jove que lliga a la discoteca.

"No sabria dir exactament què ha estat el més difícil d'aquesta feina. Eren moltes les complicacions per assolir l'efecte que volíem, i que no és un altre que la credibilitat del relat i el realisme del plantejament. Però probablement el més complicat era la transició entre les diferents i nombroses escenes que estructuraven el muntatge,

i que ens exigien no tan sols canviar de personatge, sinó també de vestuari i d'atrezzo a tota velocitat. I que tot fos creïble i natural. L'esforç de concentració és enorme i esgotador".

"El personatge de la mare ha estat el que més m'ha costat, perquè és molt difícil imaginar el que es deu sentir en perdre un fill. Has d'intentar cercar un

punt d'identificació, un sentiment de pèrdua, i en trobar el múscul d'aquest sentiment, ho passo realment malament. I d'altra banda, la dona maltractada és la que més em trasbalsa. És terrible i em costa deixar-la després a l'escenari i no portar-me algunes de les dramàtiques experiències que viu el personatge".

“Tot això seria impossible o extremadament dur sense un bon ambient de feina. Sense la complicitat dels companys. Som amics entre nosaltres i ens aferram a això per saber que és ficció allò que estem representant. Tot i que s’inspira en terribles fets reals”.

“Sempre hi ha parts teves en els personatges, siguin els que siguin, i després amb tècnica i l’aportació d’altres aspectes creatius els vas construint definitivament. Així sempre existeix algun vincle personal. Restes de la ficció que envaeixen la realitat. I això no és bo. Així que convé deixar-les al teatre quan te’n vas a casa. Cal separar la vida de la feina. En la nostra professió és bàsic. Necessari”.

“Tots els actors hem investigat molt els nostres diferents rols i, a més a més, hem estat assessorats pels autors del text, que són policies i tenen molta experiència professional i ens han ajudat a aportar realisme a les interpretacions. Una tasca que et permet treballar amb més seguretat i convicció. Fins i tot vàrem visitar els calabossos per ambientar-nos i conèixer el terreny que havíem de trepitjar. Penso que això es nota a la funció, sobretot en l’aspecte físic, i la fa més creïble i contundent”.

La resta del polyvalent repartiment de Cel-la 8 són:

Jordi Cumellas: Policia, pare i borratxo.

Sergi Baos: Policia, ionqui i psicòleg.

Joan Manel Vadell: Policia, maltractador i ximplet.

Cel·la 8

Un lloc on tu pots romandre

Escrita per Toni Oliver i Biel Lladó. Dirigida per Biel Jordà

Teatre Xesc Forteza, del 12 al 22 de novembre
Dijous i divendres a les 21.30 h • Dissabte i diumenge a les 20 h

tic

FAMÍLIA SANS, MÉS VELLA

Després de més de dues-centes funcions i dotze anys més tard, torna a escena La família Sans. I ho farà, no en mancaria d'altra, un divendres 13 (de novembre), per no perdre el costum i envoltar la preestrena de la sordidesa còmica que els personatges requereixen. Els més populars i carismàtics mai no creats per Estudi Zero Teatre, que a posta els han triat per commemorar el vint-i-cinquè aniversari de l'emblemàtic Sans del carrer Sans.

L'any 1995, un 13 de març, s'estrenà aquesta comèdia familiar inspirada no tant en les televisives famílies Adams i Monster, sinó en les tires còmiques llavors publicades sobre aquests entranyables personatges. I els intèrprets encarregats de teatralitzar les desventures domèstiques de tan peculiars criatures foren: Pere Mestre, Lourdes Erroz, Pepa Ramon, Dominic Hull, Jaume Sastre, Imma Simarro i Joan Pere Zuazaga. Una famí-

lia que s'ha mantingut unida durant més de deu anys i que ara ha decidit tornar als escenaris amb els mateixos membres originals, la qual cosa atorga autenticitat a la proposta, que segons ells mateixos asseguren "ha madurat, però no envellit".

De fet, Sastre ho té clar: "potser nosaltres som més vells, però l'obra té més ritme ara que llavors". A la qual cosa, Pere Mestre, també director, replica ràpidament: "és que som més vells, però també més savis".

La proposta no ha canviat gens. De fet, han partit del primer i esquemàtic guió que serví d'eina de feina per a la primera etapa. Però s'ha actualitzat, evidentment. "L'actualitat, i més a les Illes, ens dóna per a molt", assenyalava Zuazaga. Unes aportacions que facilita el mètode de feina emprat als assaigs i que fomentava la improvisació de cada actor arran de les peculiaritats del seu personatge.

El fet de repetir tot el repartiment (fins i tot la popular mà, mascota de la família) ha facilitat molt la feina. "Al començament estàvem una

PERÒ MÉS SÀVIA

Javier Matesanz

mica engalavernats”, assegura Mestre, “però de seguida recuperarem els personatges, que mai no ens han abandonat, i la cosa començà a fluir amb molta naturalitat”.

Lourdes Erroz ho té clar: “Els personatges ens havien deixat com una ferida, i recuperar-los ens ha alleugerit. Ha estat un retrobament tan estrany com plaenter”. “I ens ha rejuenit una mica”, afegeix de tot d’una Zuazaga (àlies Fétido). “Sí, puntualitza Imma, recuperar els personatges ens ha rejuenit com a persones, però com a actors hem madurat, i el contrast enriqueix molt la funció”.

Una funció idèntica en estructura a l’original. I també pel que fa a l’escenografia, el vestuari, l’atrezzo i les cançons, que per ventura s’han ajustat una mica, però que són les de sempre, segons ens expliquen. Els que han canviat, i potser és una de les poques novetats, són els joves actors que fan de cambres a la sala. Són diferents i més nombrosos.

Una de les coses que més il·lusió els fa als membres de la Família Sans és que els espectadors de llavors tornen a gaudir de l’obra (el passat mes de setembre es varen fer tres sessions

especials), i ara ho fan amb els seus fills, la qual cosa converteix la funció en una mena de comèdia familiar i alhora generacional. Un clàssic de l’escena balear per a tots els públics.

“Per a tota la família –corregix Sastre-, perquè es veuen reflectits amb la que viu a dalt de l’escenari”. L’obra va adreçada a públic de 2 a 99 anys, així que no hi ha excuses.

A més a més, tampoc no s’han de cercar, perquè poques vegades la diversió ha estat tan garantida. Els actors s’ho passen molt bé fent la funció i ho transmeten, i aquest és sovint el secret de l’èxit.

Però això no significa que sigui fàcil, diu Pepa Ramon: “Aconseguir transmetre aquestes emocions i connectar amb el públic exigeix un esforç enorme, tot i que després sigui molt satisfactori”.

Però no cal parlar més, el que s’ha de fer és veure la funció, que a més a més és el plat fort i escènic d’aquesta efemèride que sens dubte és el 25è aniversari del Sans.

**Estrena 13 de novembre
al Teatre Sans**

CITA AMB LA DANSA

Dansamàniga 09 ofereix tres mesos d'intensa programació internacional a Cala Millor

Enrique Matesanz

Kontaktmetamorphose

● L'Auditorium Sa Màniga torna a ser l'escenari mundial de la dansa amb la novena edició del Festival Internacional de Dansa, el ja conegut i reconegut Dansamàniga. Ja no es pot parlar de consolidació, sinó d'un important i prestigiós festival, gràcies a la seva qualitat tant en l'organització com en la seva programació. Tretze companyies i artistes convidats, amb espectacles de cinc comunitats espanyoles, juntament amb companyies europees, presenten els seus treballs més recents convertint aquest esdeveniment en un ventall de les més diverses sensibilitats artístiques, des de les més actuals tendències de la dansa contemporània fins a la dansa "familiar", flamenc, cinema dansa, dansa al carrer, tallers i trobades amb les companyies. És a dir, un festival que té present una visió molt àmplia de l'actualitat coreogràfica, i pensat per a tots els públics.

El Dansamàniga 09 engegà motors el passat dia 17 d'octubre amb l'espectacle de dansa al carrer *Petita Lula*, de la companyia mallorquina Mariantònia Oliver, seguit del muntatge *La mar de formes*, dels barcelonins Lanónima Imperial. Dia 24 arribà el torn de Plan B Danza (Tarragona-Xile) amb *Aroma*, la primera proposta de la seva trilogia *Sueños y Recuerdos*. Dia 25 l'espectacle es traslladà a l'Estació Ferroviària de Sant Llorenç, on vàrem poder gaudir les altres dues propostes de *Sueños y Recuerdos*, *Nostalgia* i *Esencia*, com també del muntatge *Nova creació* de la mallorquina Bàrbara Riera. I tancant el mes d'octubre, la ballarina i coreògrafa mallorquina Caty Carrasco ens oferí el seu espectacle *Llàgrimes de sal*.

El Dansamàniga torna aquest dia 7 de novembre amb la companyia granadina Da.Te Danza i el seu muntatge *Belleza durmiente*. Dia 21 arribarà el torn de la Cia. de Dansa del Teatre d'Alaró, de Carles Miró, amb *Mediterrània*. El desembre ens durà dia 5 la darrera revelació del ball flamenc en *Preludios Flamencos*, amb la jove malaguena Rocío Molina; dia 11 *Las Desmesuras de Lilith*, dels mallorquins Pau y Companyia; dia 12 gaudirem de l'espectacle *Pure Dance*, amb *Kontaktmetamorphose*, dels alemanys Kompanie Janet Rühl & Arnd Müller, *Animales de compañía*, dels aragonesos Cetra Danza, i *On Stage*, dels suïssos Compagnie 7273. Finalment, dia 26 de desembre el Dansamàniga tancarà la seva novena edició amb la projecció de *Dracula*, *Pages from a Virgin's diary*, pel·lícula de dansa interpretada pels canadencs de la Royal Winnipeg Ballet, guanyadora al Festival de Sitges 2002.

Artà: l'alternativa

Laura Acedo

Boombach

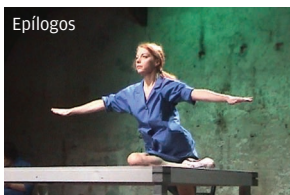
La cinquena edició del Cool Days Festival, la cita més alternativa i multidisciplinària del Llevant mallorquí, ha tingut lloc a Artà els passats dies 18, 19 i 20 de setembre i 23, 24 i 25 d'octubre. Al llarg d'aquestes jornades, el municipi ha gaudit d'un total de sis espectacles.

Russian Red

La música d'alguns dels noms més destacats de l'escena indie nacional, com Russian Red ("I love your glasses") o Nacho Vegas ("El Manifiesto desastre") ha encapçalat el programa d'aquesta edició.

El Festival ha anat, com ja és tradició en aquesta cita, més enllà de la música. La mescla de disciplines ha estat la tònica en les propostes dels diferents artistes que s'han deixat veure aquests dies a l'escenari del Teatre d'Artà. El claqué i la percussió s'han fet sonar amb la companyia catalano-israeliana Tapeplas i el seu espectacle "Boom Bach". El moviment corporal també ha dit la seva en aquest festival.

Epílogos

Així, la dansa contemporània s'ha unit amb l'audiovisual i l'espai sonor a "Coches Rojos, miedo y cafeteras", el darrer projecte de Hierba Roja (Jean Marc Serrano i Laida Azkona), mentre que l'humor, el ball i la paraula de Max Aub s'han maridat a "Epílogos,

confessions sans importance", un muntatge dels parisencs Toujours après minuit.

La cloenda del Cool Days va tenir lloc el dia 25 d'octubre de mans del gallec Diego Anido i "El Aleman", un còctel de paraula, clown, butoh i teatre de gest. Un any més, i ja en fa cinc, el Cool Days ha duit al municipi el bo i millor de l'escena alternativa, amb la música com a fil conductor de les diferents propostes.

Crònica d'un assaig: La disputa de l'ase

Text i fotos: Carla González Collantes

El català Albert Mestres dirigeix La disputa de l'ase, una adaptació teatral de l'obra que ens va deixar com a llegat Anselm Turmeda. Els dos actors (els únics que hi ha) són el menorquí Rodo Gener i la mallorquina Aina Calpe. Hi participa també, com a ajudant de direcció, un altre mallorquí: Joan Fullana. Encuriosits, ens vam voler colar en un dels assaigs, a l'espera de veure, ben aviat, el resultat final.

■ Quan els visitem, només fa tres setmanes que han començat els assaigs en una de les sales que s'amaga entre els murs de l'antiga fàbrica tèxtil Fabra i Coats, al barri barceloní de Sant Andreu. Cada matí, de deu a dues, els actors, el director i l'ajudant de direcció es troben en el que foren, antigament, les dutxes que empraven els treballadors de la fàbrica. Ara és una sala d'assaig una mica desdrençada i amb alguns defectes (com ara la manca d'insonorització, que fa que sovint se sentin més el renou que hi entra de fora que no els diàlegs dels actors). Ara bé, és un lloc com pocs n'hi ha, i cada raig de llum que travessa les esclatxes dels finestrals, hi deixa un perfil d'encant.

La disputa de l'ase és una 'sàtira molt divertida i amb molta mala llet', ens diu Mestres. De fet, el 1583 la Inquisició espanyola va posar-lo a la llista de llibres prohibits tant per raons de caire polític (el sistema democràtic d'elegir el rei dels animals) com de religió (els arguments anticlericals de l'ase). El director ha volgut mantenir-se fidel al text. Amb tot, a l'hora de fer-ne la dramaturgia ha calgut introduir-hi algunes modificacions per tal d'adaptar l'obra a l'actualitat (cal tenir en compte que fou escrita l'any 1417). També hi han introduït cançons, es-

crites per Laia Noguera, que transformen l'obra de Turmeda en 'una mena de musical'.

L'obra es va representar a la Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional de Manresa. Sense dubte, un bon escenari de partença. Però encara quedaven quatre setmanes per això. I tot

i el treball que resta per fer, a la sala d'assaig es respira calma. Els assaigs van a un ritme més que adequat. "El muntatge va rapidíssim. Mai he fet cap obra en què féssim tanta via durant els assaigs", ens diu Joan Fullana. A més a més, hi ajuda molt que només hi hagi dos actors, "i que siguin bons".

Albert Mestres i Joan Fullana repassen el text amb els actors. Els en remarquen aquesta o aquella frase, els recorden com han de

saigs "què volia i com ho volia". Aina ens fa una confessió i ens revela el seu principal neguit. Segons que ens diu, el més difícil de tot és contenir el riure, atès el contingut de l'obra i les expressions facials (carasses, dit d'una altra manera) que hi fa el seu company d'escena. De fet, durant les quatre hores d'assaig, són constants els esclats de riure. El bon ambient, hi torna a quedar palès.

Val a dir que a l'assaig manquen els músics

fer aquest o aquell gest. Rodo Gener i Aina Calpe, concentrats, prenen bona nota dels advertiments. Rodo diu que el text és "difícil d'aprendre" però que, "amb esforç", se n'estan sortint. Afegeix que ajuda que el director tingués "molt clar" des del començament dels as-

El 1583 la Inquisició espanyola va posar-lo a la llista de llibres prohibits tant per raons de caire polític (el sistema democràtic d'elegir el rei dels animals) com de religions (els arguments anticlericals de l'ase

i la cantant, que s'hi incorporaran més endavant, quan els actors (Rodo i Aina) tinguin ben après el text, els gestos i els moviments. De moment, ens els hem d'imaginar. D'una altra banda, l'escenografia per la qual es bellugaran els actors no és ben bé la que veim a les fotos. Els escenògrafs hi treballen en una altra de les sales de l'antiga fàbrica, a la qual no tenim accés. Però el director ens en fa cinc cèntims. Ens diu que és una escenografia 'molt senzilla', que consta només d'uns 'volums que permeten situar els músics i els personatges en l'espai en diferents moments'.

L'obra, que ha estat coproduïda pel Teatre Principal de Palma, arribarà a Mallorca al febrer. Així doncs, encara caldrà esperar una mica per veure-la representada a casa nostra. Per tant, paciència.

Aina Tur

Quan el teatre és vida

Text i foto: Carla González

Aina Tur (Maó, 1976) va començar els estudis de Farmàcia i d'Enginyeria Agrònoma per dedicar-se, finalment i feliç, al teatre. Després de diplomar-se al Col·legi del Teatre de Barcelona l'any 2004, va començar el camí cap a la professionalització. Un camí, segons ens diu, que 'no ha estat gens fàcil'. Però a força de molts esforços sumats, ha aconseguit reeixir. I mentre avança, continua somniant.

Tot i que no és tan coneguda a casa com a fora, Aina ja té una bona part del camí fet. Almenys, una de ben complicada: la d'obrir moltes portes (i de tant en tant, qualcuna finestra). Fa molts anys que viu a Barcelona (des que hi va arribar a estudiar), però s'enyora de Menorca i sap, perquè ho desitja, que algun dia hi tornarà. Però no només a viure-hi, també a treballar-hi. De fet, ens confessa, li agradaria endegar-hi un projecte de creació complet (amb música, dansa, teatre...).

Penélope, Un tramvia anomenat desig, Evolució, La nit més freda, Ensam són algunes de les obres

en què ha participat, com a guionista i dramaturga, ajudant de direcció, directora o actriu, encara que, ben sovint, ha compaginat més d'una activitat alhora. Com a exemple, l'obra *Penélope*, de la companyia Pepa Plana, de la qual és dramaturga i ajudant de direcció. N'hi ha més, d'exemples. A *Un tramvia anomenat desig*, produïda per l'Escena Nacional d'Andorra, no només ha traduït el text de Tennessee Williams, sinó que també ha fet feina com a ajudant de direcció.

Tot això ho compagina amb la docència. En efecte, Aina també fa classes al Col·legi del Teatre de Barcelona i al teatre del Xamfrà, un centre ubicat al barri del Raval de Barcelona en què s'ensenya música, dansa i teatre als nins. A més a més, és professora dels tallers de creació i assessora pedagògica de Trívium, un centre de música i escena que es troba al Comú de Sant Julià de Llòria (Andorra).

Escriure. Dirigir. Fer classes. Actuar. En aquest ordre estableix les seves prioritats. Confessa que de l'activitat de què més gaudeix és de l'escriptura. Tot i que, per ella, el teatre és molt més que fruïció: "Si escric és perquè tinc la necessitat de respondre'm algunes preguntes i, alhora, d'intentar incitar a la reflexió". Aina Tur considera el teatre "un reflex de la vida" i és per això que el que la "duu a escriure", ho troba "pertot".

Evolució

Té la sort, cercada, d'haver pogut veure representades les obres de teatre que ha escrit. Però no només això. Al novembre veurà la llum *Dimecres*, gràcies al Govern Balear, que la publica dins la col·lecció Paraula de Dramaturg. Es tracta d'un text en què Aina ha treballat de valent durant els darrers mesos i que aviat podrem gaudir-ne de la representació. No és el primer text que publica Aina Tur, ja que la Revista Primer Acto ja va publicar-li fa onze anys *Evolució* (en versió original catalana i traduïda al castellà).

Amb molts de projectes en perspectiva, la majoria dels quals prefereix, almenys de moment, mantenir en secret, Aina Tur creu que el 2010 serà un bon any. Ens avança, però, que hi té previstes feines com a dramaturga, directora i ajudant de direcció. Sense oblidar, és clar, la tasca docent. Si l'energia, entusiasme i vitalitat es transforma en èxit, Aina Tur el té del tot assegurat. Ara bé, abans que arribi el 2010, acomiadarà l'any de la millor manera possible: fent feina. Farà la dramaturgia de *Pròxima estació: Vivaldi* (una producció de l'Escena Nacional d'Andorra i de l'Orquestra Nacional) i exercirà d'ajudant de direcció a *Les mil i una nits a Lirrab*, dirigida per Josep Maria Miró i interpretada per Anna Roca i Robert González.

Addicions

El teatre l'omple, i molt, però també l'absorbeix. És per això que un dels seus desitjos, potser el més anhelat, és tenir més temps. Temps que li permeti de viure, professionalment i personalment, de manera apassionada. Ara, es dedica al teatre per amor i, malgrat la inestabilitat i les dificultats que comporta, no canvia aquesta professió per cap altra.

PROJECCIÓ EXTERIOR

Jornades de Teatre a Menorca

“Que parlin de mi, tot i que sigui malament”. Aquesta frase del Quixot sembla pensada per al teatre d'avui. Qualque cosa es mou i això vol dir que és viu, però els problemes i els entrebancs són molts, i encara cal fer molta feina per tirar endavant. I s'està fent. El sector no atura. I les jornades de reflexió i anàlisi són contínues. El controvertit PESAEM, les recents jornades de Manacor i ara les de Menorca (Fornells), que ressusciten gairebé una dècada després de la primera edició.

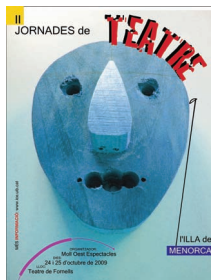
Un encontre, estructurat a partir de ponències i de taules rodones, que té com a objectiu propiciar una trobada del sector, i a la vegada mirar de fer una diagnosi de la realitat del món de les arts escèniques a les Illes i més enllà. I el programa fou d'allò més intens. Dos dies d'actes ben carregats, que contaren amb la participació de professionals de prestigi de les arts escèniques de tot l'àmbit territorial de parla catalana. Hi participaren:

Pep Tugues, director Teatre-Auditori Sant Cugat (Catalunya), Frederic Roda, director del Teatre de Ponent de Granollers (Catalunya), Carles Molinet, director de la Fundació Teatre del Mar i de l'Escola Superior d'Art Dramàtic de les Illes Balears (ESADIB) (Mallorca), Biel Jordà, director de les companyies Res de Res i En Blanc (Mallorca), Toni Benavent, fundador i productor d'Albena Teatre (País Valencià), Oriol Martí, adjunt a gerència Fira de Tàrraga (Catalunya), Carles Cortès, escriptor i programador del Projecte Alcover (País Valencià), Rodo

Gener, president AAA-PIB (Menorca), Àngels Martínez, de l'Increat Teatre (Eivissa), Conxa Juanola, gerent del Teatre Principal de Maó (Menorca), i també el Delegat de Teatre del Govern de les Illes Balears, Josep Ramon Cerdà, el conseller de Cultura de Menorca, Joan Lluís Torres, la regidora de Cultura de Ciutadella, Maite Salord, i d'altres representants de les administracions de Menorca.

Les conclusions sempre són relatives en aquest tipus d'encontres, perquè no són vinculants, però no per això són menys interessants, ja que serveixen sovint per espolsar consciències o per engrescar els professionals amb noves idees. Per exemple en matèria de gestió d'espais, creació de públics i producció d'espectacles en temps de crisi, que foren els temes que centraren les ponències del primer dia de les jornades.

Tot plegat un èxit. Una experiència necessària i que hauria de tenir continuïtat.

Espai Octubre: teatre insular

Anunciàvem fa mesos en aquestes mateixes pàgines l'acord institucional mitjançant el qual l'Espai Octubre de València programaria espectacles de les Illes. Una iniciativa que permetria

mostrar les feines escèniques fetes a les Balears lluny dels nostres escenaris. I aquest mes de novembre, concretament dissabte dia 7, tindrà lloc la primera representació fruit d'aquest acord promogut per la Direcció General de Cultura del Govern. L'espai albergarà "Assajant Albertí" de La Clota Teatre. Un muntatge dirigit per Pitus Fernández. A més a més es presentarà a València la col·lecció de texts teatrals "Paraula de dramaturg" i la web www.teatrib.cat. Cap al final de mes, els dies 24 i 25, el mateix escenari acollirà l'espectacle de dansa i literatura de Marriantònia Oliver "La paraula i els peus nus".

Balears consolida la seva ambaixada a Osca

Amb la mateixa representació que Madrid i tan sols per darrera de Aragó (els anfitrions) i Catalunya, Balears s'ha consolidat com un dels referents imprescindibles a la Fira Internacio-

nal de Teatre i Dansa celebrada a Osca fins al 2 d'octubre. L'estrena de Petit ball, d'Au Ments, fora de Mallorca, va destacar com una de les cites estelars del programa (en horari de vespre i al recentment rehabilitat Teatre Olimpia) i es va completar amb dues sessions de presentació: El solitari Oest, de La Fornal i Moll Oest, amb un fragment en vídeo d'aquest muntatge de Pitus Fernández, i un avanç en viu de La ignorancia, el nou treball de Tròcola. La feina informativa a la parada del Govern al Palau de Congressos, amb degustació de gastronomia illenca inclosa, ha completat la presència balear. (Xisco Rotger)

D'altra banda, també convé destacar que l'Espai Mallorca de Barcelona continua sent una finestra de les arts escèniques illenques a la capital catalana. Dia 19 de novembre els Té a tres representaran el seu clown *Tv or not tv* i el 17 de desembre serà el torn d'*El vol de la calàndria* de Dissset Teatre.

ILLES BALEARS

som cultura

MÚSICA | TEATRE | DANSA

www.musicaib.cat | www.teatreib.cat | www.dansaib.cat

● Hamlet, el millor de la Fira de Manacor

Més de 4.000 persones votaren el muntatge Hamlet, dirigit per Oriol Broggi i produït per la Perla 29, per a atorgar-li el Premi del Públic al millor espectacle de la XIV Fira de Teatre de Manacor.

Els altres espectacles més votats foren (per ordre alfabètic):

- *Exercicis d'amor* (El Potnt Flotant)
- *Exitus* (Titzina Teatre)
- *Ganes de Mus* (Petita Pàtria)
- *Mundo y final* (Ron Lalá)
- *Nois d'història* (Josep Ma. Pou)

● Projecte Alcover

En el marc de la Fira de Teatre de Manacor es triaren els espectacles que representaran diferents comunitats de parla catalana al Projecte Alcover 2010.

Els espectacles triats pels programadors del Projecte Alcover són els següents:

Illes Balears:

- *Ganes de Mus* (Petita Pàtria)
- *El solitari Oest* (La Fornal i Moll Oest)
- *Camarada K* (Produccions del Mar)

País Valencià:

- *Exercicis d'amor*
- *Silencis*
- *L'Art de la fuga*

Catalunya:

- *Volem anar al Tibidabo*
- *Nelly Blue*
- *Product*

● Santiago Salvador, l'anarquista del Liceu

SANTIAGO SALVADOR,
L'ANARQUISTA DEL LICEU
ANTONI NADAL

S'ha editat l'obra de teatre *Santiago Salvador, l'anarquista del Liceu*, d'Antoni Nadal –col·laborador en l'elaboració del Diccionari del teatre a les Illes Balears (2003/06)-.

L'obra recrea els fets reals dels darrers mesos de vida de l'anarquista Santiago Salvador, que va llençar dues bombes a la platea del teatre del Liceu la nit del 7 de novembre de 1893. Uns mesos que són narrats amb la veu, entre d'altres, del periodista felanitxer Bartomeu Amengual, que residia a Barcelona i que va publicar unes cròniques sobre els fets al periòdic mallorquí *La Almudaina*, l'any 1894.

Entre d'altres obres d'Antoni Nadal (Palma, 1958) hi podem trobar: *El teatre modern a Mallorca* (1998), *Estudis sobre el teatre català en el segle XX* (2005) i *El teatre mallorquí del segle XIX* (2007).

MARINA PORTO CRISTO

**Zona residencial amb piscina comunitària,
jardins i solàrium ben davant la Marina**

Pis pilot a la seva disposició

Plantes baixes i àtics amb solàrium d'1 i 2 dormitoris
Aire condicionat i cuines moblades i equipades

971 499 172

650 647 762

www.inmoespacio.com

 inmobiliaria
Espacio

**PENSA-HO...
TRIA
PRODUCTES
LOCALS**

Perquè som el que menjam.

www.illesbalearsqualitat.cat